

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

לפני כבוד השופט טל חבקין, סגן נשיאה

התובע:

בן טרומן

על ידי עו"ד איתי ויסמן

נגד

הנתבע:

דין מוריאל

על ידי עו"ד זיו מאור

פסק דין

לפניי תביעה על סך של 150,000 ש"ח שעילותיה פגיעה בפרטיות ופרסום לשון הרע.

הרקע

1. התובע השתתף בתוכנית הריאליטי "בואו לאכול איתי" המשודרת בערוץ "כאן 11" וזמינה לצפייה בפלטפורמות השונות של תאגיד השידור הציבורי. פורמט התוכנית, כפי שמוצג בתחילת כל פרק, מתואר כדלקמן:

"חמישה בשלנים חובבים שאוהבים לארח ולנצח נפגשים לחמש ארוחות כשרות וחגיגיות. בכל ערב יבשל ויארח אחד מהם בביתו. מנה ראשונה, מנה עיקרית וקינוח. אבל הקינוח האמיתי מגיע אחרי הארוחה – כל אחד מהסועדים יעניק ציון סודי למארח. רק ביום החמישי, אחרי ארוחת הערב האחרונה, יגלו המשתתפים מי המנצח בתחרות ומי זוכה בחופשה קולינרית באירופה" (כאן 11 – תאגיד השידור הישראלי (KAN11@) "בואו לאכול איתי עונה 7 | מרכז – חלק ב' (פרק 7) "יוטיוב" 7.8.2023) 1: 10-0: 07. הפרק כולו יכונה: "הפרק").

התוכנית מציגה את המפגשים דרך תיעוד של התקשורת הקבוצתית, ובנפרד מכך, של ההתרשמות האישית של כל אחד מהמשתתפים בראיונות אישיים הנערכים עמם.

2. בפרק ששודר ביום 7.8.2023 נראה התובע אומר: "החשש שלי שיחשבו שאני קצת סתום, כי אני לא מבין אנגלית ולפעמים יש מילים גבוהות כאלה שאני לא מבין, אבל אני יכול [...] כאילו, יש לי חוכמת חיים, זה יותר טוב מהכל". משתתפת אחרת תוך כדי שיח עמו אמרה: "תקשיב טוב, נשמה, אף אחד בשולחן הזה לא חושב שאתה סתום". בשלב זה נעשה מעבר לראיון אישי עם משתתף אחר, שאמר, בניגוד חד לדברי המשתתפת האחרת: "אני חושב שהוא טמבל. הוא באמת טמבל. וזה בסדר. אוקיי, לא כולם צריכים להיות פרופסורים ל... אווירונאוטיקה" (שניות 23: 55- 23: 33. להלן: "הקטע").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

3. ביום 8.8.2024 אישה המזדהה ברשת החברתית טיקטוק בשם מיטל כחלון (@meital_kahlon) ("כחלון") העלתה סרטון קצר שצולם בטלפון נייד ובו נראה הקטע האמור מוקרן על מסך טלוויזיה ("הסרטון"). כשאמר המשתתף השלישי את המילה "טמבל" פרצה הצלמת בצחוק קולני שתועד בסרטון. לאורך הסרטון מופיע הכיתוב: "שמעו זה הדבר הכי מצחיק שראיתי [סמלילים של צחוק] #בואולאכולאיתי #כאן11". נכון למועד הגשת הראיות הסרטון זכה לכ-448 אלף צפיות, ולפי הנטען בכתב ההגנה גם לכ-64 אלף סימוני חיבוב ("לייק"). סביר להניח שהמספרים עלו מאז. מדובר בסרטון "ויראלי".

4. הנתבע הוא מורה לאנגלית המוכר קורסים ללימוד השפה. ביום 15.8.2024 הוא השתמש בסרטון שפרסמה כחלון; הוסיף עליו בעריכה את הכיתוב: "הגיע הזמן לשלוט באנגלית, לינק בעמוד שלי ->"; כתב בתיאור: "גם לך יש חוכמת חיים? לחצו על הלינק בעמוד"; ופרסם אותו בחשבונות העסקיים שלו ברשתות אינסטגרם ופייסבוק ("הפרסום"). אין חולק כי הנתבע השקיע כסף כדי להגביר את תפוצת הפרסום והחשיפה שלו במטרה להגיע ללקוחות פוטנציאליים.

5. ביום 8.9.2024 פנה התובע לנתבע במכתב התראה לפני נקיטת הליכים משפטיים בטענה כי הפרסום פוגע בפרטיותו והוא לשון הרע. הנתבע נדרש להסיר את הפרסום, להימנע לחלוטין מכל פרסום עתידי דומה הנוגע לתובע, לפרסם התנצלות, ולפצות את התובע בסך של 50,000 ש"ח.

6. הנתבע מצדו הביע נכונות להסיר את הסרטון ולהתנצל על הפגיעה בתובע, אך סירב לפצותו, וכך כתב (נספח 3 לכתב התביעה):

אני לא התכוונתי להעליב או לפגוע, מצער אותי שככה אתה מרגיש אגב אם פשוט היית מבקש הייתי מוריד מיד. בכלל לא חשבתי שזה יכול לפגוע בך.
אני בשמחה אוריד את זה ואפילו אפרסם התנצלות ואשמח לשמוע ממך יותר להבין מה בדיוק פגע בך ומה תרצה שאומר בהתנצלות.
עם כמה שאני מצטער שנפגעת אני לא ממליץ לך לתבוע אותי כי זה לא הוגן, זה בעצם לנסות לסחוט ממני כסף. אני לא אשלם לך ואף אם תחליט לתבוע אותי אני אפרסם את זה שאתה תובע אותי באופן אופורטוניסטי כדי להוקיע התנהגות שכזו.

7. לאחר קבלת המכתב הסיר הנתבע את הסרטון מהרשתות החברתיות שלו. הפרסום היה גלוי כשלושה שבועות שבמהלכן זכה, לפי הראיות שהוגשו, לכ-87 אלף צפיות ברשת האינסטגרם (נספח 5 לתיק המוצגים של התובע), לצד מספר לא ידוע של צפיות ברשת הפייסבוק (אך שסביר להניח שהוא קטן בהרבה, כיוון שברשת זו הנתבע לא השקיע כסף בקידום הפרסום). לאחר מכן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

הוגשה התביעה דנא שעילתה, כאמור, עוולת לשון הרע ועוולת פגיעה בפרטיות – שתיהן בגין אותו מעשה.

טענות הצדדים

התביעה

8. התובע טוען כי הפרסום מקים שתי עילות תביעה נפרדות: פגיעה בפרטיות ופרסום לשון הרע. אשר לפגיעה בפרטיות: נטען כי הפרסום פוגע בפרטיותו כהגדרתה בחוק הגנת הפרטיות, התשמ"א-1981 מאחר שנעשה ללא הסכמתו; היה עלול להשפילו או לבזותו (סעיף 2(4) לחוק); ונעשה לשם עשיית רווח מצד הנתבע (סעיף 2(6) לחוק). הסעד הנתבע הוא פיצוי ללא הוכחת נזק בסך של 100,000 ש"ח בגין פגיעה בפרטיות בכוונה לפגוע.

9. עוד נטען כי הפרסום הוא לשון הרע כהגדרתו בחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 מאחר שהוא עלול להשפיל את התובע או לעשותו מטרה לבזו או ללעג בשל תכונה המיוחסת לו. נטען כי הנתבע הוציא את הקטע המקורי מהקשרו כשנה לאחר שהוא שודר לראשונה בתוכנית; ערך אותו תוך הוספת מסרים שיווקיים; והפיץ אותו בקמפיין מסחרי ממומן. לכן אין מדובר ב"שיתוף" של פרסום קיים אלא ביצירת פרסום חדש לחלוטין. בכל אופן, אף אם ייקבע שמדובר בשיתוף ולא בפרסום חדש, בפסיקה נקבע כי גם שיתוף ברשתות החברתיות הוא פרסום עצמאי המקנה עילת תביעה. התובע עותר לפיצוי ללא הוכחת נזק על סך של 50,000 ש"ח בגין פרסום לשון הרע.

10. לטענת התובע, הפרסום השיווקי למעשה נטל את דמותו והפכה "לפנים המייצגות לנבערות ולצורך בלימודי אנגלית" בתור "דוגמה מייצגת לפרסונה חסרת דעת ובינה" (סעיף 17 לכתב התביעה). נטען כי בעקבות הפרסום התובע קיבל תגובות ממכרים ומאנשים זרים שהתייחסו אליו בלעג ובזלזול, ומאחרים שהסבירו כי בעיניהם מדובר בפרסום פוגעני ביותר והמליצו לו לפתוח בהליך משפטי נגד הנתבע. בעדות ובסיכומים הוא הוסיף שהיו צוחקים עליו בעקבות זאת במקום עבודתו.

ההגנה

11. הנתבע טוען כי דין התביעה להידחות. אשר לפגיעה בפרטיות: לשיטתו יש לדחות את התביעה בהיותה זוטי דברים, וקמה הגנה לפי סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות. לטענת הנתבע, התוספת שהוסיף הפרסום לפגיעה שהתקיימה ממילא – של חשיפת הדברים בטלוויזיה ושל סרטון הטיקטוק הוויראלי – היא פגיעה של מה בכך ולכן אינה מקנה זכות לסעד.

12. אשר לפגיעה בפרטיות בשל פרסום תצלום בנסיבות מבזות: נטען כי החוק דורש שהדבר יעשה ללא הסכמה מצד התובע. התובע בחר להשתתף בתוכנית טלוויזיה המציגה את המשתתפים

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

באופן קומי, ואמר בה מיוזמתו את הדברים. הנתבע טוען כי מההסכמה הראשונית להשתתף באותה תוכנית נגזרת הסכמה כללית לפרסום תצלומי ברבים בנסיבות מבזות באופן השולל את יסודות הסעיף.

13. אשר לפגיעה בפרטיות כתוצאה משימוש בתצלום של התובע לשם ריווח נטען כך: ראשית, לשון החוק אוסרת על שימוש בשם, בכינוי, בתמונה או בקול לשם ריווח. הנתבע טוען כי מדובר ברשימה סגורה שמחייבת ביסוס קשר סיבתי בין השימוש באחד הרכיבים ובין הרווח הצפוי למפרסם. לטענת הנתבע, הפרסום לא עשה שימוש באחד מאלו אלא בתכונה של התובע (אי-ידיעת השפה האנגלית) לצד דעה רווחת על אודות התכונה, כאשר תמונתו וקולו של התובע אומנם הופיעו בפרסום אך אלו היו יכולים להיות מוחלפים בכל אדם אחר, ולכן תנאי הסעיף לא מתקיימים. שנית, נטען כי כשמדובר באדם שאינו ידוע, החוק אוסר על הוצאתו מחיי הפרטיים למרחב הפומבי. אך כשאותו אדם בחר בעצמו לשים את הדברים תחת אור הזרקורים, חזרה עליהם לא תיחשב לפגיעה בפרטיות. כמו כן נטען כי התוספת שהוסיף הנתבע לחשיפה שהתובע גרם לה בעצמו היא זניחה.

14. אשר לעוולת פרסום לשון הרע: הנתבע טוען כי עומדת לו הגנת אמת הפרסום לפי סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. הפרסום היה אמת כיוון שהוא ציטט דברים שאמרו אחרים, ואין טענה שהם נכונים. הנתבע אינו טוען דבר בגנות התובע, אלא רק שהמצולמים אמרו את שאמרו. לשיטתו, היה בפרסום עניין ציבורי מפני שעידוד הציבור לשפר את השליטה באנגלית הוא פרסום שיש בו תועלת ותרומה לאורחות חייהם של הצופים. לחלופין טוען הנתבע שהדברים חוסים תחת הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(6) לחוק מפני שיש לראות את הפרסום כהבעת ביקורת על אופיו של התובע בקשר לפעולה פומבית שעשה, כשהעיד על עצמו בתוכנית טלוויזיה שהוא חושש שיחשבו שהוא "סתום" מפני שאינו יודע אנגלית, אך יש לו "חכמת חיים"; ושהפרסום לא חרג מהסביר בנסיבות העניין.

15. נטען כי יש להקנות משקל להתנהגות התובע אשר גרם בעצמו ליצירת האשם כלפיו כאשר בחר להשתתף בתוכנית ריאליטי המתאפיינת בלעג למשתתפיה; סיפר במסגרת הצילומים מיוזמתו על אי ידיעתו את השפה האנגלית וקשר בין עניין זה ובין החשש שיזהו אותו כ"סתום". נטען כי בדבריו אלה הוא הזמין את המשתתף הנוסף לכנותו כפי שכינהו; את חברת ההפקה לערוך את הקטע באופן הקומי המתבקש; והיתוליות זו היא שגרמה לכחלון לצלם את הסרטון, והיא שהפכה אותו לויראלי. על כן, טוען הנתבע, כי יש להטיל את האשם על התובע ולפטור אותו מפיצויים מכוח סעיף 65 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש], התשכ"ח-1968.

דיון והכרעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

16. התיק נשמע בדרך של חקירות ראשיות ונגדיות. התובע והנתבע העידו כל אחד לעצמו. הצדדים סיכמו טענות בכתב. זו עת ההכרעה.

17. התובע מעלה שתי עילות תביעה: פרסום לשון הרע ופגיעה בפרטיות. אדון בהן לפי סדרן.

עילת פרסום לשון הרע

הדין

18. **מסגרת הניתוח:** ניתוח ביטוי בעוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים. בשלב הראשון יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמת המידה המקובלת על האדם הסביר; בשלב השני יש לברר אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, על פי סעיפים 1 ו-2 לחוק איסור לשון הרע; בשלב השלישי יש לבחון אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 15-13 לחוק; השלב הרביעי הוא מתן הסעד המתאים (ראו למשל ע"א 89/04 **נודלמן נ' שרנסקי**, פסקה 17 (4.8.2008); ע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ**, פ"ד נח(3) 558, 568 (2004)).

19. **הגדרת לשון הרע:** סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע קובע כי "לשון הרע" הוא בין היתר דבר שפרסומו עלול "להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרם לשנאה, לבוז או ללעג מצדם" (סעיף 1(1) לחוק); "לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו" (סעיף 1(2) לחוק). בבחינת קיומה של לשון הרע יתחשב בית המשפט בדרך שבה נתפס הפרסום בעיני האדם הסביר. זהו מבחן אובייקטיבי, המתמקד באופן שבו אדם רגיל היה מבין את הפרסום. כאשר בית המשפט בוחן אם פרסום מסוים כולל בחובו לשון הרע עליו להתייחס לא רק למילים המדויקות שמופיעות בפרסום, אלא להביא בחשבון את מכלול הנסיבות החיצוניות הסובבות את הפרסום, קרי: ההקשר בכללותו, הקונטקסט (ע"א 751/10 **דיין אורבך נ' פלוני**, פ"ד סה(3) 369, 436-437 (2012)).

20. **הגנת אמת הפרסום:** סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע קובע: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש". הגנה זו דורשת עמידה בשני תנאים מצטברים: (1) הפרסום היה אמת; (2) טמון בו עניין ציבורי. בדנ"א 2121/12 **פלוני נ' דיין אורבך**, פ"ד סז(1) 667 (2014) נקבע כי המונח "אמת" מכוון ל"אמת המשפטית" – אמת שהיא "פרי עיבודו של בית המשפט, בכלים משפטיים, את המציאות העובדתית כפי שהיא מוצגת בפניו" (שם, בפסקה 25), וכן שהפרסום נדרש לשקף אמת "שלמה" – כזו שאינה נעדרת פרטים המשנים את הרושם הכללי המתקבל מן הפרסום, ושלא ייכללו בו פרטים משמעותיים שאינם נכונים. ברם, לא כל פער בין העובדות העולות מן הפרסום ובין האמת המשפטית יוביל לשלילת התנאי של אמיתות הפרסום. ההגנה לא תישלל רק בשל העובדה שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש (שם, בפסקה 28).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

21. ככלל, מפרסם החוזר על דברים שאמר אדם אחר לא יוכל ליהנות מהגנת אמת הפרסום בטענה שהאדם המצוטט אכן אמר את הדברים אם לא הוכח שתוכן הדברים הוא אמת ושיש אינטרס ציבורי בפרסום (ע"מ 5737/01 **אוסדיטשר נ' הוועדה המקומית לתכנון ובניה – בני ברק**, פסקה 5(ה) (30.12.2001); ע"מ (מחוזי י-ם) 1003/96 **בן חורין נ' לוי**, פ"מ התשנ"ז (1) 443, 424 (1998); ת"א (מחוזי י-ם) 1133/99 **שרנסקי נ' נודלמן**, פסקה 17 (11.8.2002); אורי שנהר **דיני לשון הרע** 403 (מהדורה שניה 2024)). סעיף 19(1) לחוק קובע כי בית המשפט רשאי להקל עם המפרסם אם "לשון הרע לא הייתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור עליו הסתמך". מהוראה זו משתמע כי עצם העובדה שהמפרסם רק חזר על הנאמר אינה יכולה לשלול את האחריות, אלא רק להיות שיקול אפשרי להפחתת הפיצוי כשעסקינן במשפט אזרחי (ראו למשל רע"א 1239/19 **שאל נ' חברת נידלי תקשורת בע"מ**, פסקה 44 (8.1.2020)). עם זאת, בתי המשפט המחוזיים הכירו כחריג לכלל במקרים שבהם יש עניין ציבורי מיוחד בדיווח על דברים שנאמרו ויש הצדקה לפרסמם בשם אומרים, כאשר הפרסום החוזר אינו מאמת את הדברים ואינו מוסיף להם נופך של אמינות. כך, במקרים שבהם מוצגים הדברים כטענה גרידא של אדם מסוים, ובמנותק מהתייחסות לאמיתות התוכן, עשוי בית המשפט להחיל את הגנת סעיף 14 ולהסתפק בהוכחת העובדה שהדברים אכן נאמרו (ראו למשל ע"מ (מחוזי מר') 4179-05-13 **מי-רז יחסי ציבור ופרסום בע"מ נ' לוי**, פסקה 19 (12.1.2014); ת"א (מחוזי י-ם) 13358-01-17 **חמדני נ' כהן**, פסקה 120 (5.5.2020); שנהר, בעמ' 405-404).

22. אשר לתנאי השני – קיומו של עניין ציבורי – מדובר ב"עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת בידיעה לגביו, אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חיינו" (ע"מ 1104/00 **אפל נ' חסון**, פ"ד נו(2) 607, 621 (2002)). תנאי זה משקף את התפיסה כי חשיבותו של חופש הביטוי גוברת כאשר הפרסום שמדובר בו עניינו הבעת דעה בעניינים ציבוריים ובנוגע לאישים הנושאים תפקידים ציבוריים. הצורך להגן על ביטויים הנוגעים לענייני הציבור נובע מחשיבותם של ביטויים אלה לשם שמירה על שיח חופשי, המאפשר גיבוש עמדות פוליטיות, מדיניות וציבוריות בחברה (ע"מ **דיין אורבך**, בעמ' 448-449). "עניין ציבורי" הוא מושג רחב המתייחס גם לחשיבות שבדיון הציבורי בנושא חברתי או פוליטי. "ככל שהפרטים נוגעים ומשפיעים יותר על אנשים אחרים, כך קטנה הזכות למנוע את הפרסום" (שנהר, בעמ' 421).

23. **הגנת ביקורת בתום לב על פעולה שנעשתה בפומבי**: סעיף 15(6) לחוק איסור לשון הרע מעגן את הגנת פרסום ביקורת בתום לב על פעולה שנעשתה בפומבי, וזו לשונו:

הגנת תום לב
15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת
הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום
בתום לב באחת הנסיבות האלו: [...]

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

(6) הפרסום היה בקורת על יצירה ספרותית, מדעית, אמנותית או אחרת שהנפגע פרסם או הציג ברבים, או על פעולה שעשה בפומבי, ובמידה שהדבר כרוך בבקורת כזאת – הבעת דעה על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה יצירה או פעולה.

24. הגנה זו מתייחסת לפרסום של ביקורת וחלה על הבעת דעה, קרי: אמירה שיש בה יסוד סובייקטיבי ולא קביעת עובדה, בנוגע להתנהלותו הפומבית של אדם, קרי: לדברים שהוא בחר להביא לציבור (רע"א 2572/04 פריג' נ' "כל הזמן", פסקה 19 לפסק הדין של השופטת ע' ארבל (16.6.2008); עניין הרציקוביץ', בעמ' 567; ע"א 3199/93 קראוס נ' ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט(2) 843, 875 (1995); שנהר, בעמ' 451).

25. ההגנה חלה, לצד הבעת דעה על יצירה שהתפרסמה, גם על הבעת דעה בנוגע לפעולה שעשה הנפגע בפומבי. היא אינה מותנית בכך שהנפגע ימלא תפקיד ציבורי, אך הפעולה מושא הביקורת צריכה להיות פומבית שכן "ביסוד הגנה זו קיימת ההנחה כי משבחר אדם לעשות פעולה בפומבי, הוא חשף את עצמו לביקורת על אותה פעולה, וכי עצם ביצוע הפעולה בפומבי מקים הצדקה לפרסום ביקורת עליה" (שנהר, בעמ' 638). ועל דרך השלילה – גם כשמדובר בדמות ציבורית, אם הפרסום מייחס לה למשל מעשי מרמה אז סעיף 15(6) לא יחול עליו שהרי מובן כי מעשים אלה לא נעשו בפומבי (ת"א (מחוזי ת"א) 818/93 שרון נ' בניזמן, פסקה 5.2 (4.11.1997)).

26. סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע קובע כי אם הוכח שהנתבע עשה את הפרסום באחת הנסיבות המנויות בסעיף 15, ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליה שעשה את הפרסום בתום לב.

יישום הדין בענייננו

27. האם הפרסום בא בגדר לשון הרע? ברע"א 817/23 עמותת חוזה חדש נ' זוהר, פסקה 34 (30.5.2023) נפסק שאין צורך להכריע בשאלה זו אם עומדת לנתבע הגנה. אקדים אחרית לראשית ואומר שזה המצב בענייננו. עם זאת, לצורך הדיון, אני מוכן להניח שהתשובה לכך חיובית. השילוב בין הקטע שבו מכנים את התובע "טמבל", עם הצחוק הקולני והכיתוב המפנה את מי שגם לו "יש חוכמת חיים" לרכוש קורס ללימוד אנגלית, עלול, בעיניו של צופה סביר, להשפיל את התובע ולעשותו מטרה לבוז או ללעג.

28. האם מתקיים יסוד הפרסום? הנתבע הוריד את הסרטון של כחלון, הוסיף לו כיתוב בעריכה, והעלה אותו לחשבון האינסטגרם העסקי שלו ולחשבון הפייסבוק. התובע טוען כי לא מדובר ב"שיתוף" של תוכן קיים אלא ביצירת פרסום חדש לחלוטין שמשנה "מן הקצה אל הקצה" את משמעותו של הקטע המקורי.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

29. ברע"א 2855/20 פלונית נ' פלוני (6.10.2022) עמד בית המשפט העליון על כך שלא כל שינוי או תוספת לפרסום קיים תהפוך את הפרסום החדש לפרסום נפרד, אלא יש להתייחס לתוכן הפרסומים, לפרק הזמן שחלף ביניהם ולשוני בזהות הנמענים בראי במת הפרסום (שם, בפסקאות 80-82 לחוות הדעת של השופט נ' סולברג. באותו עניין סברה השופטת ד' ברק-ארז כי אין לבחון את זהות הנמענים אלא במקרים חריגים, אולם עמדה זו נותרה בדעת מיעוט). אשר לתוכן: נקבע כי יש לבחון את הדמיון שבין הפרסומים, ואת התוספת לפרסום החדש לעומת קודמו. "אם ימצא כי התוספת שבפרסום החדש היא משמעותית, כזו שמחריפה את הפגיעה בניזוק, הנטייה תהא לראות את הפרסום החדש כפרסום נפרד [...] לעומת זאת, אם יתברר כי הפרסום החדש אינו מוסיף דבר מהותי על האמור בפרסום הקודם, הנטייה תהיה לראות את הפרסום הראשון, ואת זה שלאחריו, כפרסום אחד" (שם, בפסקה 80 לחוות הדעת של השופט נ' סולברג).

30. שאלה היא אם הפרסום של הנתבע הוא פרסום נפרד מהסרטון של כחלון אם לאו, אך בענייננו אין צורך להכריע בה. בעניין ניידלי (בפסקה 47 לחוות הדעת של השופטת ד' ברק ארז) נקבע כי פעולת השיתוף תחשב כפרסום לצורך חוק איסור לשון הרע. הטעמים שנמנו לכך הם שפעולת השיתוף יוצרת עותק של הפרסום ויכולה להגדיל את התפוצה שלו (שם, בפסקה 45). בענייננו הפרסום של הנתבע בוצע ברשתות חברתיות אחרות (אינסטגרם ופייסבוק, ולא טיקטוק כמו הסרטון המקורי של כחלון). בשים לב שלרשתות החברתיות השונות עשוי להיות קהל שונה, הנחה סבירה היא שהפרסום של הנתבע אכן הגדיל את התפוצה של הסרטון במידה מסוימת שלא הובהרה. מכאן שגם אם הנתבע לא יצר פרסום "חדש", יסוד הפרסום מתקיים. בית המשפט בעניין ניידלי עמד על כך שככלל הנסיבות המנויות בסעיף 15 עשויות להיות רלוונטיות למצבים של שיתוף ברשת החברתית.

31. מסקנה: יסוד הפרסום מתקיים אף הוא, בין אם נראה בכך פרסום חדש (סוגיה שלא הכרעתי בה), בין אם הפרסום בוצע בדרך של שיתוף.

32. האם עומדת לנתבע הגנת הבעת ביקורת על התנהגות פומבית לפי סעיף 15(6)? במסגרת זו יש לבחון אם הפרסום התייחס לדברים שהתובע אמר או עשה בפומבי. התשובה לכך חיובית. התובע אינו דמות ציבורית, אך הוא בחר להשתתף בתוכנית ריאליטי המשודרת בטלוויזיה וזוכה לקהל צופים רחב. הפרקים בתוכנית זמינים לצפייה חנם לכל אדם בישראל, וזוכים לעניין ולשיח ברשתות החברתיות כעניין שבשגרה (ראו למשל כתבות בנושא הסערות שעוררה התוכנית בעבר: נופר וחש "בואו לאכול איתי" עשתה שירות גרוע למזרחים בפתיחת העונה" TimeOut (6.1.2020); רן בוקר "סערת ההתבטאויות נגד הלהט"ב ב'בואו לאכול איתי', והבהרת התאגיד: 'לא נותרו ללא מענה'" ynet (14.8.2023). התוכנית זכתה גם לפודקאסט ולקבוצת פייסבוק המונה עשרות אלפי

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

חברים המוקדשים לשיח עליה). המשתתפים בתוכנית מודעים להיותם מצולמים, וברי שכל דבר שהם אומרים או עושים עשוי להופיע בתוצר הטלוויזיוני הסופי. קשה לחשוב על פעולה פומבית יותר מאשר השתתפות בתוכנית ריאליטי טלוויזיונית – תוכנית שמהותה צילום המשתתפים ב"זמן אמת". עורכיה תרים אחר פליטות פה מסוג האמירה דנא – בין אמירות קומיות כבענייננו, ובין אמירות פרובוקטיביות; אמירות המייצרות עניין, שיח בעקבותיו וכפועל יוצא – רייטינג. זהו המודל העסקי, "הביזנס" של תכניות ריאליטי מסוג זה.

33. כעת יש לבחון אם תוכן הדברים הוא הבעת דעה, קרי: אמירה שיש בה יסוד סובייקטיבי ולא קביעת עובדה. גם כאן התשובה חיובית. אפשר לשאול אם עלינו להתייחס רק לתוספת שהוסיף הנתבע או שמא עלינו לבחון את כל החלקים בפרסום תחת השאלה האם מדובר בהבעת דעה. ברם בענייננו ממילא כל החלקים בפרסום הם הבעת דעה. אסביר:

34. המשתתף הנוסף בתוכנית אומר על התובע "אני חושב שהוא טמבל". זוהי הבעת דעה במובהק. הדובר מציין כי זוהי עמדתו האישית שגיבש על התובע. כחלון פרסמה את הקטע בליווי צחוקה המתגלגל והכיתוב "שמעו זה הדבר הכי מצחיק שראיתי". גם כאן מדובר בהבעת דעה במובנה הברור ביותר – אישה משתפת בקטע טלוויזיוני שאותו היא מוצאת משעשע והומוריסטי.

35. לבסוף, הנתבע הוסיף לסרטון שני מסרים "הגיע הזמן לשלוט באנגלית, לינק בעמוד שלי - < "וכן "גם לך יש חוכמת חיים? לחצו על הלינק בעמוד...". התובע טוען כי הפרסום של הנתבע מציג אותו בתור ה"פנים" של הצורך בלימודי אנגלית ושל אדם נבער שאין לו דבר למעט "חכמת חיים", ומשכך הוא מבזה ומלעיג אותו. לשיטתו, החלק הפוגעני בפרסום הוא זה המזהה את התובע עם התופעה הרחבה של אי ידיעת אנגלית וקושר בין דמותו ובינה, כלשונו של התובע – "בכך יצר קשר ישיר בין התובע לבין הביזוי. זהו לבו של הפרסום" (פסקה 45 לסיכומי התביעה).

36. השאלה שיש לשאול היא אם האופן שבו מתייחס הנתבע אל התובע – בתור דוגמה חיה לחשיבות לימודי האנגלית – בא בגדר דעה או עובדה בעיני הצופה הסביר שנחשף לפרסומת. להבנתי האדם הסביר יבין את הדברים כדעה לגבי התובע ולא כקביעת עובדה. למעשה, קשה להעלות על הדעת פרשנות לסרטון כאילו מדובר בהצגת עובדה, שהרי החלק הפוגעני בפרסום הוא הפרשנות שהנתבע הוסיף לסרטון, מבלי שנוסף כל מידע על התובע עצמו. אומנם צדק התובע כשציין כי המשקל שיש לתת לחופש הביטוי המסחרי הוא פחות משל חופש הביטוי הפוליטי למשל, אך בענייננו הפגיעה בשם הטוב נובעת מתוכן הדברים ולא מההקשר המסחרי. לשם המחשה: נניח שהנתבע לא היה מתפרנס מלימודי האנגלית, ובכל זאת היה משתף את הפרסום וכותב למשל "אלו הם פני הדור. דוגמה מצערת לבורות הישראלים הצעירים שאינם יודעים אנגלית" או נוסח דומה המותח ביקורת על התובע ומזהה אותו עם תופעה כללית של חוסר שליטה באנגלית. האם לא היה זה פרסום שאותו

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

נרצה לאפשר במסגרת גבולות השיח הלגיטימי? אני סבור שכן. כשאדם בוחר להשתתף בתוכנית ריאליטי הוא מזמין את הציבור לחוות דעה לגבי אופיו ותכונותיו המתגלות מבעד למצלמה. אין בכך הזמנה לחדור לחייו הפרטיים שלא באו לידי ביטוי בתוכנית או להפיץ עליו שקרים, אך ודאי שאין מקום להגביל את הציבור מלקיים שיח ולשתף את דעותיו ומחשבותיו לגבי התוכן שמוצג על המרקע. ברי כי חלק מהפרסומים הללו עשויים להיות פוגעניים ומשפילים, ולא אחת מעידים יוצאי תוכניות הריאליטי על הקושי להתמודד עם ביקורות הצופים. איני מקל ראש בכאב שעלול להיגרם לתובע ולשכמותו. אך גם ביטויי ביקורת, לרבות ביטויים פוגעניים, נכללים בגבולות השיח המותר. השאלה אם ראוי, מבחינה מוסרית, לפגוע ולהעליב בצורה כזו חורגת מתחום המשפט, ואין מקום למשטר אותה במסגרת תביעת לשון הרע המוגשת בנסיבות דנן.

37. המסקנה היא אפוא כי לנתבע עומדת הגנת תום הלב של הבעת דעה על אופיו של הנפגע כפי שנתגלה במסגרת פעולה שהנפגע עשה בפומבי מכוח סעיף 15(6) לחוק איסור לשון הרע. על רקע מסקנה זו מתייתר הצורך להכריע בתחולת ההגנות האחרות שהועלו.

38. **מעל הדרוש – הערה על סכום הפיצוי שהיה מקום לפסוק ועל התדיינות מידתית:** מעל הדרוש אזכיר כי סעיף 22 לחוק איסור לשון הרע מתיר לבית המשפט להתייחס לראיות בדבר שמו הרע של הנפגע לשם הפחתת הפיצויים, אם נפסקו כאלה. בענייננו, הקטע המקורי שודר בטלוויזיה והוא זמין מאז לצפייה גם בעמוד היוטיוב של תאגיד השידור הציבורי שם זכה הפרק לכ-356 אלף צפיות נכון למועד הגשת הראיות; הסרטון שהעלתה כחלון זכה לכמעט חצי מיליון צפיות ברשת הטיקטוק והוא עודנו זמין למיטב הידיעה. בנסיבות אלו, קשה לראות בתובע כמי שנהנה משם טוב בנושא הפרסום, ובהתאם הערך הנכסי המוערך של שמו הטוב פוחת. מכאן שגם אם היה נפסק כי הוא זכאי לפיצוי, הוא היו פוחת בהתאם לסכום זניח (ת"א (שלום חי') 31250-09-22 **שגיא נ' כהן**, פסקות 30-33 (21.6.2026); ע"א **שרנסקי**, בפסקה 57; שנהר, בעמ' 730). העובדה כי הפרסום של הנתבע זכה לתפוצה דלה יחסית (כ-87 אלף צפיות) בהשוואה לפרסומים הקודמים מחזקת קביעה זו (טענת התובע כי יש לתת משקל לכך שלנתבע קהל עוקבים גדול משל כחלון דינה להידחות כיוון שפיצוי ייקבע לפי הנזק שנגרם בפועל ולא לפי פוטנציאל שלא מומש).

39. ועוד: אם היה הפיצוי מתייחסים רק לנזק הלא ממוני שנגרם לתובע בגין הפרסום, ולא לנזק האובייקטיבי שנגרם לשמו הטוב, היה מקום להפחיתם עוד יותר. העובדה כי התובע בחר שלא לתבוע את כחלון, שהעלתה את הסרטון המקורי הכולל רובד של לעג שלא היה קיים בשידורי התאגיד, והיא שהפכה את הקטע ל"וויראלי" – תומכת במסקנה שהתובע עצמו העריך את הנזק שנגרם לו כלא גדול במיוחד, ולחלופין שהעריך שאין לו עילת תביעה טובה נגדה (לדיון דומה ראו תא"מ (שלום ת"א) 19869-09-17 **נקניק נהריה כשר זוגלובק בע"מ נ' אפוטה**, פסקה 74 (14.4.2020)).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

40. לבסוף, הואיל ואין ספק שהנתבע לא פרסם לשון הרע בכוונת זדון, היה מקום לתת משקל גם להקלות הקבועות בסעיף 19 לחוק איסור לשון הרע עבור מקרים שבהם הפרסום לא היה אלא חזרה על מה שנאמר, והנתבע הזכיר את המקור שעליו הסתמך; וכן שהוא הסיר את הפרסום, התנצל באופן אישי והביע נכונות להתנצל גם באופן פומבי.

41. בהקשר זה יוער כי המעשה שבגינו נתבע פיצוי בעילת פרסום לשון הרע ופיצוי כפול בעילת פגיעה בפרטיות הוא אותו מעשה. יסודותיו העובדתיים זהים. לכן לא ברורה ההבחנה מדוע נטען שהפגיעה בפרטיות בוצעה בזדון (ונתבע בשל כך פיצוי בסכום כפול), אך פרסום לשון הרע לא בוצע בזדון. ההבחנה נחזית להיות כאן מלאכותית. מכל מקום, ולמען הסר ספק, התנהלות הנתבע סמוך לאחר קבלת פנייתו של התובע מעידה שלא הייתה כאן כוונת זדון – לא בלשון הרע, ונקדים את המאוחר ונגיד שגם לא הפגיעה בפרטיות.

42. בנסיבות אלו, גם בהנחה, לצורך הדיון בלבד, שהיה מקום לפסוק פיצוי, הוא היה כה קטן עד שהיה מקום לדחות את התביעה בשים לב לפער בין סכומה ועלות ההתדיינות לבין הסכום שהיה מקום לפסוק (השוו לת"א (שלום ת"א) 40089-10-23 זנו נ' מלון בניין האופרה, פסקה 45 (1.2.2026)). ואם יגלול הקורא לסוף פסק הדין, ימצא שזו אכן התוצאה בסופו של דבר גם בעילת פגיעה בפרטיות.

43. לסיכום עילה זו: אף בהנחה שמתקיים פרסום לשון הרע, הרי שעומדת לנתבע הגנת תום הלב של הבעת דעה על אופיו של הנפגע כפי שנתגלה במסגרת פעולה שהנפגע עשה בפומבי. לחלופין, הנזק שנגרם כתוצאה מהפרסום על רקע מכלול הנסיבות וההקלות המנויות בחוק כשיקולים להפחתת פיצוי, בקיזוז עלות ההתדיינות על רקע הפער בין הסכום שנתבע לסכום שהיה מקום לפסוק, מטה את הכף לדחות עילה זו כליל.

פגיעה בפרטיות

הדין

44. **שלבי הבחינה:** תביעה שעילתה פגיעה בפרטיות תיבחן בארבעה שלבים: ראשית יש לבחון אם המעשה הוא פגיעה בפרטיות לפי החוק, קרי: אם הוא נכנס לאחת החלופות המנויות בסעיף 2 לחוק ואם הדבר נעשה ללא הסכמת הנפגע. לאחר מכן יש לבחון אם הפגיעה אינה זניחה ויש בה ממש לפי סעיף 6 לחוק. לבסוף יש לבחון אם עומדות לנתבע איזו מההגנות המנויות בסעיף 18 לחוק. ככל שאין בנמצא הגנה, יש מקום לדון בשאלת הסעד הנתבע. נבחן שלבים אלה לפי סדרם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

45. **פגיעה בפרטיות:** זכותו של אדם לפרטיות היא זכות יסוד כבדת משקל בשיטתנו המשפטית. היא מעוגנת בחוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, תחת סעיף 7 הקובע כי "כל אדם זכאי לפרטיות ולצנעת חייו" וכן "אין נכנסים לרשות היחיד של אדם שלא בהסכמתו" (לדיון מקיף בחשיבות הזכות לפרטיות ראו ע"א 8954/11 **פלוני נ' פלונית**, פ"ד סו(3) 691, 733-729 (2014)).

46. סעיף 1 לחוק הגנת הפרטיות קובע: "לא יפגע אדם בפרטיות של זולתו ללא הסכמתו". שאלת ההסכמה אינה בגדר הגנה על הנתבע אלא שהיא חלק בלתי נפרד ממעשה הפגיעה בפרטיות, באופן שאם ניתנה הסכמה לא קמה זכות תביעה (ע"א 1697/11 **א. גוטסמן אדריכלות בע"מ נ' ורדי**, פסקה 30 (23.1.2013)).

47. את שאלת ההסכמה יש לבחון בזהירות. סעיף 3 לחוק מגדיר הסכמה כהסכמה מדעת, קרי: האדם המסכים אמור לדעת למה הוא מסכים, להבין את משמעות הפעולה המתבקשת, את הפגיעה הצפויה בעטייה ואת השלכותיה. "מן העובדה שפלוני הסכים לגלות פרטים מסוימים לאדם אחד או למספר בני אדם – לא ניתן לגזור את המסקנה כי הוא מנוע מלהתנגד לפרסום אותם פרטים לציבור הרחב" (ע"א 439/88 **רשם מאגרי מידע נ' ונטורה**, פ"ד מח(3) 808, 824 (1994); ראו גם: עניין **גוטסמן**, שם; ת"צ (מחוזי מר') 25669-04-21 **אביב נ' Meta platforms, Inc**, פסקות 60-61 (9.7.2025); דן חי **ההגנה על הפרטיות בישראל** 127-123 (2006)).

48. החוק אינו מגדיר מהי "פרטיות". התשובה לשאלה מה ייחשב לפגיעה בפרטיות המוגנת בחוק נגזרת מאחת עשרה דרכים להפרת הפרטיות המנויות בסעיף 2 לחוק, שכותרתו "פגיעה בפרטיות מהי" (חי, **ההגנה על הפרטיות**, בעמ' 175). מבין הדרכים לפגיעה בפרטיות שסעיף 2 מונה, שתיים רלוונטיות לענייננו:

<p>2. פגיעה בפרטיות היא אחת מאלה: [...]
 (4) פרסום תצלומי של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו; [...]
(6) שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח;</p>	פגיעה בפרטיות מהי

49. **פרסום תצלום של אדם בנסיבות שעלולות להשפילו או לבזותו לפי סעיף 2(4) לחוק:** לשם הוכחת תנאי חלופת סעיף 2(4) יש להראות כי פרסום תצלום של אדם ברבים וכי התצלום עצמו עלול להשפיל או לבזות את המצולם. המבחן אם פרסום עלול להיות משפיל או מבזה הוא מבחן אובייקטיבי וענייני בשאלה כיצד ייתפס הפרסום בחברה (ע"א 466/83 **שאהה נ' דרדריאן**, פ"ד לט(4) 740, 734 (1986)). אף שפסק הדין עוסק בלשון הרע, הפסיקה נסמכה עליו לא אחת לצורך קביעה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

נורמטיבית זו). ברע"פ 9818/01 **ביטון נ' סולטון**, פ"ד נט(6) 584, 554 (2005) עמד בית המשפט העליון על כך שאין חפיפה מוחלטת בין הדרישות בחוק איסור לשון הרע ובין דרישות סעיף 2(4) לחוק הגנת הפרטיות, והאחרונות מחייבות ש"פוטנציאל ההשפלה" או הביזוי יהיה טבוע בתצלום עצמו ואילו נסיבות הפרסום רק יביאו את הפוטנציאל הזה לכלל מימוש. במובן זה, האחריות שבסעיף 2(4) מצומצמת יותר מאשר זו שמטיל חוק איסור לשון הרע. כך למשל בית המשפט הכיר בתצלומים המציגים את הנפגע כשהוא בעירום מלא או חלקי בתור כאלה שעומדים בתנאי הסעיף, אך תצלומים "תמימים" שצורפו להקשרים פוגעניים לא הוכרו ככאלו המקימים פגיעה בפרטיות (לתצלומים שהוכרו כמשפילים או כמבזים ראו למשל: ת"א (שלום הר') 11586-02-18 **וינר נ' קרול**, פסקאות 30-36 (10.1.2021); ת"א (שלום אשד') 60009-02-21 **א.ב. נ' יצחק**, פסקות 8-9 (16.9.2025)). לתצלומים שלא זיכו בפיצויים ראו למשל: ת"א (מחוזי מר') 62658-11-24 **אחים ואחיות לנשק – למען הדמוקרטיה נ' לויאן**, פסקות 100-102 (26.4.2026); ת"א (שלום ת"א) 5798-01-22 **עובד נ' פרץ**, פסקה 99 (17.12.2023)). בעניין **ביטון** הסביר הנשיא א' ברק את הרציונל מאחורי הדברים:

"ההתייחסות לתצלומים בלבד מחזקת את המסקנה כי עניינו של הסעיף במניעת חדירה פוגענית לצנעת הפרט באמצעים טכנולוגיים, ולא בהגנה מפני שימוש פוגעני במראה פניו. אכן, פרסום תמונה 'תמימה' של אדם בהקשר פוגעני אינו שונה במידה רבה מפרסום שמו של אותו אדם בהקשר פוגעני. למרות זאת אף פרסום שמו של אדם בהקשר פוגעני אינו מהווה עבירה לפי חוק הגנת הפרטיות" (שם, בעמ' 585).

50. **שימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח לפי סעיף 2(6) לחוק:** לסעיף 2(6) שני יסודות: שימוש בשמו, בכינויו, בתמונתו או בקולו של אדם; ושאותו השימוש ייעשה למטרת רווח. יסוד הרווח קיבל פרשנות רחבה בפסיקה, ונקבע לא אחת כי אין צורך להוכיח שהנתבע הרוויח בפועל מהפרסום אלא שדי בכך שהתכלית המקורית הייתה עשיית רווח, ולא למשל תכלית עיתונאית (ראו למשל ת"א (מחוזי ת"א) 667/97 **עמר נ' רשות הדואר**, פסקה 2 (25.3.1999); ת"א (שלום ת"א) 47611/00 **קורנפיין יצחק נ' רשת שוקן בע"מ** (27.2.2002); ת"א (שלום ב"ש) 12-03-23288 **א.ד. נ' אחים נטע בע"מ**, פסקות 37-38 (14.10.2018); חי, **ההגנה על הפרטיות**, בעמ' 243-245; אלי הלם **דיני הגנת הפרטיות** 113-108 (2003)). עוד נקבע כי ריווח אינו כספי בלבד אלא כולל גם הפקת תועלת ממשית, טובות הנאה או רווח תדמיתי (ת"א (שלום ת"א) 43369-03-18 **יחיא נ' המכללה האקדמית ספיר**, פסקות 29-30 (12.3.2020); עניין **וינר**, בפסקות 37-40; ת"א (שלום ב"ש) 20-02-28970 **פלונית נ' נייר לוין בע"מ**, פסקות 37-38 (12.9.2024); ת"א (שלום פ"ת) 46525-11-22 **אלון נ' בן זגמין**, פסקה 32 (4.3.2026)).

51. אופיו הייחודי של סעיף 2(6) מצריך לעיין באופייה ובמהותה של הזכות לפרטיות. כאמור, המחוקק לא ניסח הגדרה למונח "פרטיות" וכדברי השופט (כתוארו אז) א' ברק: "מושג זה סבוך הוא ומורכב, וכמספר העוסקים בו כן מספר הגישות והתיאוריות לגביו" (בג"ץ 249/82 **ועקנין נ'**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

בית הדין הצבאי לערעורים, פ"ד לו(2) 393, 423 (1983)). בבג"ץ 2481/93 **דיין נ' מפקד מחוז ירושלים**, פ"ד מח(2) 456, 471 (1994) הסביר הנשיא ברק כי "זכות הפרטיות מותחת קו בין הפרט לכלל, בין ה'אני' לבין החברה. היא משרטטת מיתחם אשר בו מניחים את הפרט לנפשו, לפיתוח ה'אני' שלו, בלא מעורבות של הזולת". בד"נ 9/83 **בית הדין הצבאי לערעורים נ' ועקנין**, פ"ד מב(3) 837, 853 (1988) קבע הנשיא מ' שמגר כי פגיעה בפרטיות מתקיימת במעשה אשר "עלול להדיר אדם משלוותו, מהרגשת הביטחון האישי שלו ומתחושתו, כי הוא יכול לנהל את חייו לעצמו, בלי שענייניו הפרטיים הופכים לתצוגה לאחרים". בבג"ץ 8070/98 **האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' משרד הפנים**, פ"ד נח(4) 842, 856 (2004) עמד השופט (כתוארו אז) א' גרוניס על כך שיש לפרש את הזכות לפרטיות ברוח הביטוי שטבעו המשפטנים האמריקאים לואיס ברנדייס וסמואל וורן: "The right to be let alone – כשהכוונה היא לזכותו של אדם שלא להיות מוטרד על ידי אחרים בענייניו הפרטיים. הזכות מתרכזת בהפרדתו של הפרט מן הכלל ושמירה על הצורך הפסיכולוגי שלו בשלווה ובשקט (רע"פ 4743/20 **לייבל נ' מדינת ישראל**, פסקה 18 (21.7.2022); ראו גם ע"א 4963/07 **ידיעות אחרונות בע"מ נ' פלוני**, פסקה 9 (27.2.2008); חי, **ההגנה על הפרטיות**, בעמ' 39; מיכאל בירנהאם **מרחב פרטי: הזכות לפרטיות בין משפט לטכנולוגיה** 59 (2011)).

52. על רקע דברים אלה, סעיף 2(6) עשוי להיראות במבט ראשון כמעין נטע זר בחוק, שהרי הוא אינו מגן על חשיפת מידע והוצאתו מרשות היחיד לעיני הציבור אלא על מובן אחר של פרטיות. ובכן, ליבת הזכות לפרטיות וצנעת הפרט מתייחסים אומנם בראש ובראשונה למידע על חייו האינטימיים של אדם. ברם ההגנה על הפרטיות אינה מוגבלת רק להיבט של מידע, אלא משתרעת על תחום רחב יותר. עמד על כך פרופ' אהרן ברק:

"ליבת הזכות לפרטיות וצנעת הפרט אינה מוגבלת אך להיבט של מידע. היא כוללת בחובה תחומים נרחבים יותר הקשורים ליכולתו של הפרט לנהל אורח חיים אישי על פי האוטונומיה של רצונו ועל פי הבחירות שקיבל באשר לאורח חייו האישיים. על כן כולל אורח החיים האישי של חיי האדם הגנה על התנהגותו, על השקפותיו, על דעותיו, על אמונתו ועל החלטותיו באשר לזהותו האישית וצורת חייו. כך למשל נכללת בזכות לפרטיות וצנעת הפרט זכותו של כל אדם להחליט על שימוש באמצעי מניעה. זכותה של אישה לבצע הפלה היא חלק מזכותה לפרטיות וצנעת הפרט. כן נכללים בגדר אורח החיים האישי היחסים הפנימיים בין בני המשפחה לבין עצמם כגון היחסים בין בני הזוג בינם לבין עצמם והיחסים בין כל אחד מהם לבין ילדיהם. הגנה על אורח החיים האישי כוללת גם הגנה על רגשותיו של אדם על מנוחת נפשו ושלוות נפשו ועל תחושת העצמי שלו (האינדיווידואליות)" (אהרן ברק **חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו וחוק-יסוד: חופש העיסוק** כרך ג: זכויות חוקתיות 1560-1561 (2023)).

דברים אלה הם ביטוי לתפיסה הרואה בזכות לפרטיות כזכות של הפרט לשלוט ביחידה האוטונומית שלו ובמידע על אודותיו. כדברי השופטת ע' ארבל בע"מ 9341/05 **התנועה לחופש**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

המידע נ' רשות החברות הממשלתיות, פסקה 19 (19.5.2009): "במוקדה של הזכות לפרטיות ניצבות האוטונומיה של הפרט וההכרה באינדיבידואל. זכותו של אדם לפרטיות מאפשרת לו לקבוע את קווי דמותו ולעצב את יחסיו עם סביבתו, כמו גם את הגדרתו העצמית".

53. לתפיסה זו, המניחה בבסיס הזכות לפרטיות את כוחו של הפרט לשלוט ביחידה האוטונומית שלו, העניק פרופ' מ' בירנהק את השם "פרטיות כשליטה". לדבריו:

"ההבנה הטובה ביותר של הזכות לפרטיות היא כזכות מורכבת שפועלת באופן שונה במעגלים חברתיים/תרבותיים/כלכליים שונים, כאשר תוכנו של כל מעגל מעוצב לפי ההקשר החברתי ונתון ביחס דיאלקטי עם הסביבה הטכנולוגית המתאימה. אבל אין מדובר בזכות שכל-כולה הקשרית. לכל המעגלים יש ציר משותף של שליטה של האדם ביחידה האוטונומית שלו. זו עמדת הפרטיות בשליטה" (מיכאל בירנהק "שליטה והסכמה: הבסיס העיוני של הזכות לפרטיות" **משפט וממשל** יא 9, 9 (2007)).

ובמקום אחר הוא מבאר:

"יש ציר משותף לכל הצדקות הפרטיות, בכל מעגליה, וזו גישת הפרטיות כשליטה. משמעותה היא שלאדם יש כוח (משפט) לשלוט במידע האישי שעל אודותיו: להחליט אם למסור אותו, למי ולאיילו מטרות, מתי ובאיילו תנאים. השליטה משקפת את הצורך שלנו במרחב פרטי – פיזי, וירטואלי ואינטלקטואלי. גישה זו קשורה קשר הדוק לאוטונומיה של האדם החופשי ולרעיון של כבוד האדם, ומתאימה היטב לסביבה המשפטית הישראלית" (מיכאל בירנהק "פרטיות ובינה מלאכותית" **משפט, חברה ותרבות** ח: בינה מלאכותית במשפט הישראלי 139, 149 (ניבה אלקין-קורן ומעיין פרל עורכות 2025)).

וכן:

"בשליטה עצמית אין הכוונה כמובן לאיפוק שאדם נוקט אלא לכך שהוא, ורק הוא, יקבע מה יעלה בגורל המידע על אודותיו [...] אדם שאינו שולט במידע על אודותיו אינו עוד ריבון לעצמו; הוא מסווג ומתויג על ידי אחרים בלי שנשאל, בלי שיש לו השפעה על הסיווג וללא זכות ערעור [...] הפרטיות מתמקדת במצבים שונים שבהם יש איומים על יכולתו של אדם לשלוט בעצמו ומבקשת להפקיד בידיו שליטה אפקטיבית במידע על אודותיו, במידע שהוא מפיק ומייצר אגב חייו היום-יומיים ובמידע שיש לאחרים עליו. השליטה היא בכל סוג של מרחב פרטי: במקומות שבשליטתנו, בתקשורת שלנו, במידע שלנו [...] בכל סוג של מידע, לא רק מידע 'רגיש' ובהחלטות שלנו" (בירנהק, **מרחב פרטי**, בעמ' 89, 90, 108).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

54. לגישתו של בירנהק, פרשנות זו, הרואה בזכות לפרטיות את הזכות לשליטה עצמית של אדם במידע על אודותיו, משקפת את הדין הפוזיטיבי: "בהקשר הישראלי אני סבור כי עמדת הפרטיות כשליטה מתארת את המצב המשפטי הקיים בחוק הישראלי – ובמידה רבה גם בפסיקה – בצורה הטובה ביותר, והיא גם ראויה" (בירנהק, **מרחב פרטי**, בעמ' 35). פרופ' אהרן ברק ציין בספרו כי עמדה זו עולה בקנה אחד עם גישתו כי הזכות החוקתית לפרטיות וצנעת הפרט נועדה לממש את הזכות לכבוד האדם, על ידי מימוש האוטונומיה של הרצון הפרטי של בעל הזכות (ברק, בעמ' 1553). להרחבה על גישות נוספות להגדרת הזכות לפרטיות, בהן גם תפיסת "פרטיות כגישה" שהציעה פרופ' רות גביון, ראו סקירה: בירנהק, **מרחב פרטי**, בעמ' 57-88. בירנהק גם קושר בין חשיבות השליטה העצמית של האדם בהיבטים מסוימים של חייו ובין הרצון להעמיד מחסום בפני קומודיפיקציה של בני-האדם (בירנהק, **שליטה והסכמה**, בעמ' 59; אם כי עמדה זו מובאת בהקשר של מידע שנאסף על גולשים בסביבה האינטרנטית והרגלי הצריכה שלהם).

55. תפיסה רחבה זו של פרטיות באה לידי ביטוי בסעיף 6(2) לחוק הגנת הפרטיות, שהרי הסעיף אינו מגן על חשיפת מידע והוצאתו מרשות היחיד אל המרחב הפומבי. הוא מקנה לאדם שליטה על השימוש בשמו, בכינויו, בתמונתו או בקולו לשם ריווח. במילים אחרות: הוא משרטט מתחם שבו אין אפשרות להתערב ולקבוע עבור אדם אחר את קווי דמותו. עמדה על כך בית משפט השלום (השופטת א' פרוקצ'יה) בצינה כי עיקר ההגנה המעוגנת בסעיף 6(2) "מתייחס לדמות האדם ולתדמיתו, ומטרתו לתת סעד לאדם גם על פגיעה בה לא היה מעורב נזק קנייני או הפרת חוזה. ההגנה היא ביסודה הגנה על רגשות הפרט, על רקע זכותו למנוע הסגת גבול בלתי רצויה לתחום היחיד שלו" (ת"א (שלום י-ם) 11049/90 **רופ נ' "און" הנדסה מיזוג אויר (1973) בע"מ**, פ"מ התשנ"ד(4) 500, 513-514 (1995). ראו גם ת"א (שלום ת"א) 5560-04-22 **פרתי נ' אלוניאל בע"מ**, פסקות 18-19 (24.4.2024)).

56. סעיף 6(2) כונה בספרות "מעין 'בן חורג' של הזכות לפרטיות" (הלם, בעמ' 107). ההיסטוריה החקיקתית שלו מגלה כי הוא החליף את סעיף 34 לפקודת הנזיקין שקבע את העוולה "פגיעה בדמותו של אדם" ונוסחו היה: "פגיעה בדמותו של אדם היא השימוש ללא הסכמתו בשמו, בכינויו, בתמונתו, או בקולו למסחר או לפרסומת מסחרית" (דברי ההסבר להצעת חוק הגנת הפרטיות, התש"ס-1980, ה"ח 206, 207; הלם, בעמ' 107; חי, בעמ' 235).

57. פסק הדין בע"א 8483/02 **אלוניאל בע"מ נ' מקדונלד**, פ"ד נח(4) 314 (2004), אשר הוזכר פעמים מספר בטענות הצדדים, עסק בתביעה שהגיש שחקן הכדורסל אריאל מקדונלד נגד רשת המזון המהיר מקדונלד'ס בגין שימוש בדמותו בפרסומת של הרשת מבלי שנתן את הסכמתו לכך. תביעתו של מקדונלד בגין פגיעה בפרטיות לפי סעיף 6(2) לחוק התקבלה בבית המשפט המחוזי, אך בערכאת הערעור קבע בית המשפט העליון שלא היה מקום לראות בפרסומת פגיעה בפרטיות של מקדונלד. ההסבר לכך נעוץ בעובדה שלמקדונלד עצמו לא הייתה התנגדות לשימוש מסחרי בשמו,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

והאינטרס שעליו הוא ביקש להגן לא היה צורך אישי-רגשי לשלוט באינטימיות חייו, אלא רצון לקבל תשלום הולם עבור שימוש מסחרי בשם. לשון אחר: הנזק שנגרם למקדולנד לא היה נזק לא ממוני כי אם נזק כלכלי (שם, בפסקה 33). בית המשפט העליון הבהיר כי אין פירוש הדבר שלסעיף 2(6) לא תהא לעולם נפקות בנוגע לידוענים, אלא שהשאלה הרלוונטית בהקשר זה היא אם אותו ידוען מסכים באופן עקרוני, תמורת תשלום, לעשות שימוש מסחרי שכזה בדמותו (שם, בפסקה 34).

58. יפים לעניין זה גם דבריו של המלומד חי:

"ההגנה שמקנה סעיף 2(6) לחוק הגנת הפרטיות נועדה להגן, אם כן, על הצד הרגשי של האדם, שאינו מעוניין בחשיפתו בפומבי, תוך שימוש בשמו, בכינויו, בתמונתו או בקולו לשם עשיית רווח. הסעיף נועד לפצות את הנפגע בגין האינטרס הרגשי של האדם, אותה עוגמת נפש ואותו נזק נפשי שספג, בשל השימוש בו באחת הדרכים המתוארות בסעיף" (דן חי דיני המידע האישי: בין פרטיות לקניין 137 (2025)).

59. סיכום ביניים: פגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(6) היא חדירה למרחב האוטונומיה הפרטי של אדם והפקעת השליטה שלו על קבלת ההחלטה כיצד ולשם איזו מטרה תשמש דמותו, כאשר אותו שימוש נעשה לשם ריווח, והנזק שהפגיעה הסבה לו הוא נזק לא ממוני הקשור לאותה פגיעה בפרטיותו.

60. **הגנת מעשה של מה בכך לפי סעיף 6 לחוק:** בתום בחינה אם המעשה נופל תחת אחת החלופות שבסעיף 2 ונעשה ללא הסכמה, יש לבחון אם מדובר בפגיעה ממשית ולא בפגיעה זניחה או שולית. סעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות קובע:

מעשה של מה בכך
6. לא תהיה זכות לתביעה אזרחית או פלילית לפי חוק זה בשל פגיעה שאין בה ממש.

סעיף זה מבטא את לכלל שלפיו אין מקום שהמשפט יעסוק בעניינים זעירים וקלי-ערך, זוטי דברים. כך נתכוון המחוקק להסיר מעל הדרך תביעות טורדניות (עניין **גוטסמן**, בפסקה 24). הסעיף המקביל בפקודת הנזיקין הוא סעיף 4 הקובע כי "לא יראו כעוולה מעשה, שאילו היה חוזר ונשנה לא היה בו כדי ליצור תביעה לזכות נוגדת, ואדם בר-דעת ומזג כרגיל לא היה בא בנסיבות הנתונות בתלונה על כך". פגיעה שאין בה ממש היא פגיעה מזערית, שולית וזניחה שאדם בר דעת ובעל מזג רגיל לא היה מתלונן עליה ומטריח את עצמו בפניה לבית המשפט בגינה (עניין **עמר**, בפסקה 2; ע"א (מחוזי י-ם) 6185-08-20 **כרם נבות בע"מ נ' שורשן**, פסקה 12 (23.9.2021); עק"פ (מחוזי חי') 66916-08-21 **וקנין נ' שמואל**, פסקה יא (8.3.2022); חי, בעמ' 128-129). הנטל להוכיח שיש ממש בפגיעה מונח על כתפו של התובע. אם לא הצליח להוכיח שזכותו לפרטיות נפגעה באופן החורג

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

מפגיעה זניחה של מה בכך, לא תתקבל תביעתו (סגל, בעמ' 184-185; חי, **ההגנה על הפרטיות**, בעמ' 118, 132).

61. **הגנות:** אם נקבע שהתקיימה פגיעה בפרטיות החורגת מגדר פגיעה של מה בכך, יהיה עלינו לבחון האם לנתבע עומדת אחת ההגנות המנויות בחוק הגנת הפרטיות. סעיף 18 לחוק קובע:

הגנות מה הן
18. במשפט פלילי, אזרחי או מינהלי בשל פגיעה בפרטיות תהא זו הגנה טובה אם נתקיימה אחת מאלה:
[...]
(2) הנתבע או הנאשם עשה את הפגיעה בתום לב באחת הנסיבות האלה: [...]
(ו) הפגיעה נעשתה בדרך של פרסום שהוא מוגן לפי פסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965.
(3) בפגיעה היה ענין ציבורי המצדיק אותה בנסיבות הענין, ובלבד שאם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הפרסום לא היה כוזב.

הדרישות והתנאים שמקימים את ההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע פורטו לעיל. אשר להגנה המעוגנת בסעיף 18(3) (שדומה במאפייניה, אך לא זהה, להגנת אמת הפרסום הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע): יש להראות כי הפרסום לא היה כוזב וכי היה בו ענין ציבורי שהצדיק את הפגיעה בפרטיות בנסיבות הענין. על ההבחנה בין המונח "ענין ציבורי" ובין "ענין לציבור" עמד פרופ' סגל המנוח (זאב סגל "הזכות לפרטיות למול הזכות לדעת" **עיוני משפט** ט 175, 193 (1983)):

הדיבור "ענין לציבור" יכול להכיל, כמדומה, כל נושא שיש בו כדי לענין אדם, ולו גם מטעמי סקרנות ויצר הרכילות גרידא. הדיבור "ענין ציבורי" יתייחס רק לפרסום פוגע בפרטיות, שבידיעתו יש משום תועלת לציבור [...] דרישת הוכחת "הענין הציבורי" לא תצדיק, למשל, פרסום שכל מטרתו היא "לספק מזון לסקרנים או למלא יצרם של רכלנים".

פרשנות זו אומצה בפסיקה (ע"א 8954/11 **פלוני נ' פלונית**, פ"ד סו(3) 691, 764-765 (2014)). בעניין **לייבל** עמד בית המשפט העליון על כך שאין להסתפק בעובדה שהפרסום הפוגע בפרטיות יהיה קשור לענין ציבורי, אלא שיש לבחון אם פרטי המידע הכלולים בפרסום רלוונטיים להגשמת הענין הציבורי וכן אם לשם הגשמתו יש צורך בפרסום המידע ברבים דווקא. כלומר שהפגיעה בפרטיות מתחייבת לצורך הגשמת האינטרס הציבורי (פסקה 7 לחוות הדעת של השופטת י' וילנר).

62. **הגנת סעיף 65 לפקודת הנזיקין:** סעיף 4 לחוק הגנת הפרטיות מחיל על החוק את כלל הוראות פקודת הנזיקין, לרבות את סעיף 65 הנוגע להתנהגות התובע, כפוף להוראות חוק הגנת הפרטיות עצמו. סעיף 7 לחוק איסור לשון הרע מחיל את הוראות הסעיף על תביעות לשון הרע (סעיף

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

65 לפקודת הנזיקין החליף את סעיף 55ב(2)א לפקודת הנזיקין, 1944. ראו שנהר, בעמ' 652. לשון הסעיף:

התנהגות התובע 65. נתבע שגרם לנזק באשמו, אלא שהתנהגותו של התובע היא שהביאה לידי האשם, רשאי בית המשפט לפטור אותו מחבותו לפצות את התובע או להקטין את הפיצויים ככל שבית המשפט יראה לצודק.

הסעיף קובע כי מקום שהתובע הביא בעצמו למעשי המזיק שפגעו בו, בית המשפט יוכל להתחשב בכך ולהקטין את הפיצויים ואף לפטור את המזיק מחבות. בניגוד לטענת "אשם תורם" (סעיף 68 לפקודת הנזיקין) לא נדרש להוכיח כי מתקיים קשר סיבתי בין התנהגות התובע ובין הנזק שנגרם לו, אלא נדרש קשר סיבתי בין התנהגות התובע ובין אשמו של התובע, קרי: שהתנהגות התובע היא "גורם וסיבה" למעשה העוולה של הנתבע (ע"א 231/67 להריץ נ' ונגלוביץ, פ"ד כא(2) 656, 659 (1967)). מדובר בהתנהגות "אשר בה יש לראות, בנסיבות העניין ובעיקרו של דבר, את מקור הרעה או, לפחות, אחד ממקורותיה הראשיים" (ע"א 47/57 גנוט נ' נידרהופר, פ"ד יב 1235, 1237 (1958)).

63. על סמך סעיף זה הכיר בית המשפט העליון באפשרות להפחתת פיצויים במקרה של עוולת תקיפה אשר קדמה לה התגרות מילולית או פיזית מצד התובע (עניין להריץ; ע"א 668/71 מורגנשטרן נ' דימנשטיין, פ"ד כו(2) 841, 843 (1972)). סעיף 65 אינו מוגבל רק למצבים של קינטור, ובית המשפט ציין כי השימוש בו הוא עניין למדיניות משפטית (ע"א 8684/11 אלקיים נ' עזבון יבור, פסקה 47 (25.6.2014)). באותה פרשה נקבע: "במסגרת סעיף זה יכול בית המשפט להחיל שיקולי צדק [...], תוך שהוא לוקח בחשבון גם את אשמתם המוסרית של שני הצדדים, את מעמדם זה כלפי זה ואת תרומת התנהגותו של כל אחד מהם לנזק שנגרם" (שם). מכאן שבשאלה אם מקרה מסוים חוסה תחת הגנת הסעיף יש לבחון, לצד קיומו של קשר סיבתי בין התנהגות התובע להתנהגות המעוולת של הנתבע, אם יהיה זה ראוי, בנסיבות העניין, להחיל את הגנת הסעיף. המלומד הרמן סבור כי התנהגות תובע שאליה סעיף 65 מכון חייבת להיות לא ראויה (עמוס הרמן דיני נזיקין 328 (מהדורה שנייה 2020)).

64. בפסיקה הובעה הדעה שיש קושי עקרוני בהחלת סעיף 65 על עוולת לשון הרע לנוכח ההגנות הספציפיות שנקבעו בחוק איסור לשון הרע, ובמיוחד כאשר מבקשים להשתמש בו כהגנה שמסלקת את האחריות כליל ולא רק מפחיתה את הפיצוי (ע"א (מחוזי ת"א) 53491-09-14 בוברוב נ' קרמונה, פסקה 10 (1.4.2015)). אשר לתחולת הסעיף על תביעות בגין פגיעה בפרטיות: למיטב הידיעה בתי המשפט טרם נדרשו לדיון מקיף בשאלה כיצד ראוי להתייחס להתנהגות התובע כשעסקין בפגיעה בפרטיות.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

יישום הדין בענייננו

65. התובע טוען לשתי עילות חלופיות של פגיעה בפרטיות: פרסום תצלומו של אדם ברבים בנסיבות שבהן עלול הפרסום להשפילו או לבזותו לפי סעיף 2(4) לחוק; ושימוש בשם אדם, בכינויו, בתמונתו או בקולו, לשם ריווח לפי סעיף 2(6) לחוק. אדון בהן כסדרן.

66. **פרסום תצלום מבזה או משפיל לפי סעיף 2(4) לחוק:** כעולה מהדיון בעילת לשון הרע, אני מוכן להניח שהפרסום שהנתבע פרסם ובו צילמו של התובע היה עלול, בעיניו של צופה סביר, להשפילו או לבזותו. אני מוכן אף להניח, גם זאת לצורך הדיון, שפוטנציאל ההשפלה או הביזוי מקורו בסרטון עצמו, וההקשר שבו הוא פורסם רק הביא אותו לכדי מימוש. אני נוטה גם שלא לקבל את טענת ההגנה כי "התובע הסכים לכך שתצלומו יפורסם ברבים בנסיבות מבזות" באופן השולל את הפגיעה, שכן הסכמה שניתנה לגוף שידור מסוים אינה מלמדת בהכרח על הסכמה גורפת לכל המעוניין. אף ספק בעיני אם "תוספת" ההשפלה או הביזוי שהוסיף הפרסום לאלו שכבר היו קיימים קודם לכן, לנוכח הסרטון הוויראלי והשידורים בטלוויזיה, עולים כדי פגיעה שיש בה ממש כנדרש בסעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות.

67. ואולם, אני רואה צורך להכריע בכל אלה. משקבעתי כי הפרסום חוסה תחת הגנת תום הלב הקבועה בסעיף 15(6) לחוק איסור לשון הרע, הרי שהגנה זו יפה גם בנוגע לעוולה של פגיעה בפרטיות, כאמור בסעיף 18(2)(ו) לחוק הגנת הפרטיות.

68. הדיון והמסקנה בעילת פגיעה זו ובהגנה מפניה זהים בשתי העוולות. המסקנה היא אפוא שקמה לתובע הגנה מפני עילת-משנה זו הפוטרת אותו מאחריות.

69. **שימוש לשם ריווח לפי סעיף 2(6) לחוק:** אין ספק כי תמונתו וקולו של התובע מופיעים בפרסום. אשר לדרישת הריווח: אין חולק כי הנתבע ערך והפיץ את הפרסום במטרה להגדיל את קהל לקוחותיו, לשם הגדלת הרווחים בעסק שהוא מפעיל, ואין נפקות לשאלה אם המהלך אכן הניב רווחים בפועל.

70. הנתבע טען בסיכומיו כי סעיף 2(6) לא מתקיים בענייננו משום שהפרסום לא עשה שימוש בתמונה או בקול של התובע **לשם** ריווח, אלא שנעשה שימוש בתמונה של התובע לצד דעה רווחת על אודות אותה התמונה, ואילו תמונתו וקולו של התובע הופיעו בפרסום במנותק ממטרת הרווח. לשיטתו ישנה דרישה ל"קשר סיבתי" בין התמונה או הקול של התובע ובין הרווח שקיווה לו הנתבע.

71. אין בידי לקבל טענה זו של הנתבע. היא אינה עולה בקנה אחד עם הפסיקה שפירשה את התיבה "לשם רווח" באופן רחב ולא דווקני. כך למשל, בית המשפט קיבל תביעה של אישה אנונימית

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

שתמונה שהיא העלתה לעמוד הפייסבוק שלה הופיעה באתר המשווך קורס אנגלית. העמוד הציג אותה בתור בוגרת הקורס שממליצה עליו גם כשלא היה שום מאפיין ייחודי לתמונה שהבדיל אותה מכל תמונה גנרית של אישה אחרת (עניין אלון). בעניין אחר פסק בית המשפט פיצוי לפי אותו סעיף גם למלצרית אנונימית שהמסעדה שבה עבדה עשתה שימוש בתמונתה ביישומון המסעדה ללא הסכמתה (תא"מ (שלום רח') 1041-05-16 **אבליאן נ' המבורג הפקות בע"מ** (9.1.2020)). בת"א (שלום ראשל"צ) 7059/01 **סגל נ' פרג'** (12.9.2002) הכיר בית המשפט בכך שנפגעה זכותו לפרטיות של אדם פרטי שתמונתו שולבה במודעת פרסומת לקניון, פסק לו פיצויים והסביר: "נטען כי התובעים הינם אנשים פרטיים ולא ידועים ויקשה לומר כי אלמלא תמונתם לא היתה הפרסומת שלמה וטובה לשיווק מסחרי והם אינם מהווים 'כח משיכה' לקהל היעד וללקוחות פוטנציאלים של הקניון ולרבות החנות. סבורני כי אין בכך כדי לגרוע מזכותם של התובעים לפרטיות" (שם, בפסקה 6.4).

72. מנגד, בית המשפט עמד על הדרישה שיתקיים קשר סיבתי בין התמונה ובין מטרת הרווח כאשר דובר במקרים שבהם התובע הופיע רק ברקע של מושא התצלום (ע"א (מחוזי ת"א) 1055-09 **שרצר בר נ' סמיירה** (5.7.2010)) או שלדמותו היה חלק שולי בתמונה והתמונה עצמה הייתה אחת מני רבות שנאספו יחד (ת"א (מחוזי ת"א) 667/97 **עמר נ' רשות הדואר** (25.3.1999)) או שדובר בצילום של קהל אנשים אנונימי שהתובע הופיע בו באקראי (ת"א (שלום ת"א) 26243/05 **קוזובר נ' חדשות 10 בע"מ** (22.7.2007)). המלומד אלי הלם מסביר כי שעה שהתובע הוא אדם אנונימי, נטל ההוכחה המוטל עליו כבד יותר מאשר זה בו נושאת דמות ציבורית, להוכיח מדוע השתמשו דווקא בדמותו ולא בדמותו של אדם אנונימי אחר לצורך סעיף 6(2) (הלם, בעמ' 110).

73. אין ספק שלב הפרסום דנן הוא הסרטון שבו מופיע התובע, וגם להפך: התובע הוא לב הסרטון. לא התמונה, במובן של מראה פניו, או הקול, במובן של קול אנושי ייחודי, הם שהפכו את הפרסום לכזה שיש בו פוטנציאל ריווחי, אלא הווידאו המתעד את דבריו והאינטראקציה עם יתר המשתתפים. בנסיבות אלו אומנם אפשר היה להחליף את התובע באדם אנונימי אחר, אך הוא היה נדרש לומר בדיוק את אותם הדברים ובאותו האופן. אין מדובר במקרה שבו אפשר היה להסיר את התובע מהפרסום מבלי שהייתה לכך השפעה ממשית על הפרסום עצמו ועל תכליתו. לכן אני מתקשה לראות כיצד אפשר לקבל את הטענה שהפרסום לא עשה שימוש בדמותו, דרך תמונתו וקולו של התובע, לשם ריווח. ייתכן שהדבר היה שונה אילו היה מדובר בתצלום שבו התובע עושה או אומר דברים גנריים כמו ברכת "שלום" או "חג שמח" או שהיה מצולם הולך ברחוב, קורא ספר, מבשל וכיוצא באלה. אך לא כך הם פני הדברים. אני מוצא אפוא כי הפרסום בענייננו של התובע נופל בגדר אותם מקרים שסעיף 6(2) חל עליהם.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

74. למותר לציין כי כל טענה אפשרית שלפיה יש לראות את הסכמת התובע להצטלם לתוכנית ריאליטי משום הסכמה מכללא לכך שצדדים שלישיים יעשו שימוש בדמותו לשם הפקת רווח דינה להידחות (השוו לת"א (מחוזי ת"א) 1222/09 ורדי נ' א. גוטסמן אדריכלות בע"מ, פסקה 14 (17.1.2011). פסק הדין אומנם נהפך חלקית בערכאת הערעור אך בית המשפט העליון התיר קביעה זו על כנה; ת"צ (מחוזי מ"ר) 44501-10-17 עמר נ' פלאפון תקשורת בע"מ, פסקה 129 (30.10.2024)).

75. אשר לשאלת הנזק הלא ממוני, או אם תרצו, האינטרס שעליו מבקש חוק הגנת הפרטיות להגן: אני סבור שהתובע אכן נפגע מהעובדה שדמותו גויסה ללא הסכמתו לקמפיין פרסומי, בפרט בשל האופן שבו הפרסום הציג אותו. אין לפסול שגם אם הנתבע היה פונה אליו מבעוד מועד ומציע לו תמורה עבור הפרסומת, התובע היה מסרב. זהו הרושם שעולה מעדותו (פ/20.5.2026, עמ' 5 שו' 20-16; עמ' 9 שו' 32-36), אך גם אם לא כך הוא, הזכות לפרטיות, כאמור, משמיעה שליטה של התובע באפשרות לעשות שימוש בדמותו, ואין מקום להניח הנחות לחובתו בנושא זה ובלבד שביסס ששימוש בדמותו הסב לו נזק לא ממוני. יפים לעניין זה דברי המלומד חי:

"יכולתו של הפרט לשלוט במידע על אודותיו [...] משתבשת כאשר נעשה שימוש בדמותו ללא רצונו, מבלי שיקבע איך, מתי ולמי תימסר הזכות להשתמש בדמותו, לרבות חוסר היכול להחליט מהם השימושים המותרים בה ומהי התפוצה שלה. משתבשת כאן השליטה של אדם בעצמו, בזהותו, באישיותו ובאפשרויות העומדות לפניו" (חי, **בין פרטיות לקניין**, בעמ' 504).

76. אף עלה בידי התובע להוכיח כי אין מדובר בפגיעה של מה בכך. אף אם היקף הנזק אינו גדול (וארחיב על כך מיד), הוא עדיין חורג מהתחום של פגיעות שאין בהן ממש וצולח את הרף הקבוע בסעיף 6 לחוק הגנת הפרטיות.

77. **הגנות:** השלב הבא אם כן הוא בחינת ההגנות. לכאורה, לנוכח סעיף 18(2)(ו) לחוק הגנת הפרטיות, משקבעתי כי לנתבע עומדת הגנת תום הלב לפי סעיף 15(6) לחוק איסור לשון הרע, אין צורך להמשיך ולבחון את הטענות בנוגע לפגיעה בפרטיות שכן הגנה זו יפה גם לעוללת הפגיעה בפרטיות. ברם אני סבור שהתמונה המשפטית מורכבת יותר. טרם שאתייחס לכך, יש לדחות תחילה את טענת הנתבע כי עומדת לו הגנת העניין הציבורי.

78. כדי שתעמוד לנתבע ההגנה הקבועה בסעיף 18(3) לחוק, עליו להראות כי הפרסום לא היה כוזב וכי היה בפגיעה עניין ציבורי שהצדיק אותה בנסיבות העניין. אני סבור כי הנתבע לא עמד ברף הנדרש להוכחת עניין ציבורי המצדיק את הפגיעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

79. הנתבע טוען כי העניין הציבורי שהצדיק את הפרסום הוא קידום לימודי אנגלית, שכן שיפור ידיעת האנגלית מביא לשיפור אורחות חייהם של נמעני הפרסום. אין חולק כי ידיעת השפה האנגלית חשובה ולימודה מבורך. ואולם לא כל סוג של עניין או תועלת ציבורית יכול להצדיק פגיעה בזכות הפרטיות. עמדה על כך פרופ' רות גביזון זמן קצר לאחר שחוקק חוק הגנת הפרטיות:

"בכל מקרה על-פי נסיבותיו יש לערוך את איזון האינטרסים הנוגדים תוך התחשבות בגורמים שונים ובשקלולם, כגון: חשיבות המטרה של הפרסום, הרלוואנטיות של המידע או של חלקים ממנו, הצורך לזהות את הפרט שבו מדובר והצורך לפרסם את המידע ברבים דווקא אם כולם משתנים הקובעים את מידת הלגיטימיות של האינטרס הציבורי ושל משקלו. כל אלה צריכים להילקח בחשבון כאשר אנו בודקים, בכל מקרה, האם העניין הציבורי בפרסום ברבים גובר על העניין של הפרט בכך שהמידע לא יפורסם. ככל שהפגיעה חמורה יותר, כך נדרוש מובהרות גדולה יותר של הצורך בפרסום ברבים על כל המשתנים האלה" (רות גביזון "הזכות לפרטיות וזכות הציבור לדעת" **זכויות אזרח בישראל: קובץ מאמרים לכבודו של ח' ה' כהן** 177, 215 (רות גביזון עורכת 1982). ראו גם הלם, בעמ' 235).

דבריה של פרופ' גביזון אומצו בפסיקה ונקבע כי השאלה שיש לברר לצורך קיומה של הגנת סעיף 18(3) אינה אם יש לציבור אינטרס במידע, אלא אם יש טעם המצדיק את הפגיעה בפרטיות של אדם כדי לספק את האינטרס הציבורי האמור. כלומר, יש להתייחס למכלול הגורמים ולבחון, תוך איזון האינטרסים הנוגדים, אם האינטרס הציבורי שהפרסום נועד לשרת גובר על הפגיעה בזכות לפרטיות (עניין **ונטורה**, בעמ' 826-827). עמד על כך גם בית המשפט המחוזי (השופטת (כתוארה אז) מ' נאור) בקבעו: "המבחן הקבוע בהגנה הוא מבחן שתכליתו לאזן בין הזכות לפרטיות לבין זכויות וערכים אחרים" (ת"א (מחוזי י-ם) 1408/99 **לוי נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ**, פסקה 77 (1.3.2001)). בת"א (שלום ת"א) 13548-01-17 **פלונים נ' דוביצקי**, פסקה 331 (2.1.2024) עמדתי על כך שאילו אפשר היה להגשים את האינטרס הציבורי באמצעים שאינם פוגעים בפרטיות, או שפגיעתם הייתה יכולה להיות פחותה, הדבר יקשה על האפשרות להחיל את ההגנה (ראו גם עניין **לייבל**, בפסקה 7).

80. הואיל ובענייננו אין הכרח לעודד את לימודי האנגלית דווקא בדרך של פגיעה בפרטיות של התובע; ואפשר היה להוציא לפועל קמפיינים פרסומיים אחרים שלא מתייחסים לאדם ספציפי, ודאי שלא לועגים לו; ומאחר שאין עניין ציבורי דווקא בפגיעה בפרטיות התובע באופן שבו היא נעשתה – אני מוצא כי אין מקום להחיל את ההגנה הקבועה בסעיף 18(3) על נסיבות המקרה.

81. **הגנת הבעת דעה על התנהגות פומבית:** נותרנו עם טענת הנתבע כי עומדת לו ההגנה הקבועה בסעיף 15(6) לחוק איסור לשון הרע גם ביחס לפגיעה בפרטיות לפי סעיף 2(6). לכאורה, עולה מחוק הגנת הפרטיות שאם נקבע בנסיבות מסוימות כי הגנה זו חלה לעניין הפגיעה בשם הטוב,

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

אזי שהיא מחויבת לחול באותן הנסיבות גם לעניין הפגיעה בפרטיות. על כן לכאורה היה מקום לקבוע כי תביעת הפגיעה בפרטיות נדחית גם היא מטעם זה (ראו למשל ע"א (מחוזי ת"א) 3268/05 עמותת "אמת תורה ומדע בזמנינו" נ' עיתון "יום שישי" (1992) בע"מ, פסקה 22 (9.7.2008); ת"א (שלום חי') 24114-06-14 ויסולי נ' תורגמן, פסקות 77-78 (8.3.2017); ת"א (שלום קר') 53268-11-16 דור נ' קטרי, פסקה 56 (3.4.2019); ת"ק (תביעות קטנות ראשל"צ) 21443-08-24 דוידוב נ' רז, פסקה 34 (25.5.2025)).

82. ברם שאלה היא אם ייתכן מצב שבו אחת ההגנות המנויות בפסקאות (4) עד (11) לסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע יעמדו לנתבע בקשר לפגיעה בזכות לשם טוב אך לא יעמדו לו בקשר לפגיעה בפרטיות בגין אותו מעשה. מצב אפשרי הוא שהבעת הדעה שעליה נרצה להגן קשורה בקשר הדוק לפגיעה בשם הטוב, אך בין אותה דעה ובין הפגיעה בפרטיות אין קשר הכרחי ואפשר היה להשמיע את הדברים גם מבלי לפגוע בפרטיות הנפגע. לשון אחר: ייתכנו מצבים שבהם נרצה להגן על פרסום מפני שיש אינטרס מספיק בפרסומו אגב פגיעה בשם הטוב, אך לא נרצה להגן על אותו פרסום משום שהוא פוגע יתר על המידה בפרטיות או פוגע בה שלא לצורך.

83. כזה הוא המצב בענייננו. הפרסום כלל חלק פוגעני ומשפיל שאותו נרצה לאפשר במסגרת הבעת דעה לגיטימית על פעולות פומביות, אך היה לו גם רכיב מסחרי שפגע בפרטיות הנפגע, במובן פרטיות כשליטה, ושבין הרכיב המסחרי ובין ההגנה של הבעת דעה אין כל זיקה לוגית או רציונלית. שהרי לשאלה אם הפרסום כולל בתוכו הבעת דעה או קביעת עובדה אין השפעה כהוא זה על הפגיעה הנובעת מרתימת דמותו של הנפגע לשם ריווח. המלומד חי ציין בהקשר זה כי בשל אופייה הייחודי של פגיעה בפרטיות בדרך של שימוש לשם ריווח "סעיף ההגנות שבחוק כמעט שאינו רלבנטי לה" (חי, בעמ' 107).

84. ואכן, קביעה אפשרית שלפיה יש לפטור את הנתבע מפיצוי בגין שימוש בדמותו של התובע לשם ריווח רק משום שהפרסום, על דרך המקרה, נעשה בדרך של הבעת דעה מעוררת אי-נוחות. היא אף לא הולמת את תכלית החוק (לדיון בקושי המובנה שבהחלת הגנת הבעת דעה על פגיעה בפרטיות לנוכח טבעה העובדתי של הפגיעה בפרטיות ראו הלם, בעמ' 227).

85. שאלה זו, שנעוצה בהבחנה שבין האינטרסים השונים המונחים ביסוד שני החוקים וההבדלים שבין הזכות לשם טוב ובין הזכות לפרטיות טרם נדונה למיטב הידיעה בבית המשפט העליון. ממילא, בנסיבות הדיוניות בתיק שלפניי הצורך להכריע בה מתייטר מטעמים שיובהרו בהמשך.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

86. **סיכום שאלת האחריות:** התובע הוכיח כי הנתבע פגע בפרטיותו כאמור בסעיף 2(6) לחוק הגנת הפרטיות, ומצאתי לקבוע כי לא עומדות לנתבע אחת ההגנות המנויות בחוק ביחס לפגיעה זו. על כן יש לחייב בפיצוי. התובע עתר לפיצוי ללא הוכחת נזק בגין פגיעה בפרטיות שנעשתה בכוונה לפגוע בסך של 100,000 ש"ח לפי סעיף 29א(ב) לחוק.

87. **סעד הפיצוי:** סעיף 22 לחוק הגנת הפרטיות קובע:

הקלות
22. בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב, לטובת הנאשם או הנתבע, גם באלה:
(1) הפגיעה בפרטיות לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור שעליו הסתמך;
(2) הוא לא התכוון לפגוע;
(3) אם היתה הפגיעה בדרך של פרסום – הוא התנצל על הפרסום ונקט צעדים להפסקת מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את הפגיעה, ובלבד שההתנצלות פורסמה במקום, במידה ובדרך שבהם פורסמה הפגיעה ולא היתה מסוייגת.

88. בענייננו כל ההקלות המנויות בסעיף 22 מתקיימות: ראשית, הפרסום לא היה אלא שכפול, בצירוף תוספת קלה, של הסרטון הוויראלי שהעלתה כחלון, והנתבע טען בעדותו כי הוא "תייג" את כחלון בפרסום (פ/20.5.2026, עמ' 10 שו' 28-30; חומר הראיות שהוגש לא מאפשר לאמת טענה זו, והיא לא הוכחה מצד התביעה). בתוך כך, בסרטון מופיעה טלוויזיה המשדרת את הקטע מתוך התוכנית "בואו לאכול איתי" שבו מצולם התובע מרצונו וכחלון צירפה את שם התוכנית לתיאור הסרטון. אני סבור שאדם סביר שנחשף לפרסום מבין כי הוא מהדהד קטע ששודר בטלוויזיה. לכן סעיף 22(1) מתקיים, וזהו שיקול לקולה בפסיקת הפיצוי.

89. שנית, התרשמתי כי הנתבע לא התכוון לפגוע בתובע. בין הנתבע לתובע לא הייתה היכרות מוקדמת, ומשהבין הנתבע כי הפרסום פגע בתובע הוא הסיר אותו התנצל בפניו, כאמור: "אני לא התכוונתי להעליב או לפגוע, מצער אותי שככה אתה מרגיש אגב אם פשוט היית מבקש הייתי מוריד מיד. בכלל לא חשבתי שזה יכול לפגוע בך. אני בשמחה אוריד את זה ואפילו אפרסם התנצלות" (נספח 3 לכתב התביעה). סעיף 22(2) מורה להתחשב בכך לטובת הנתבע בפסיקת הפיצוי. קל וחומר שלא הוכח כי הנתבע פעל מתוך כוונה זדונית לפגוע בתובע באופן המצדיק לפסוק פיצוי מוגבר כפי שנתבע. טענה זו של התובע היא חסרת כל בסיס וטוב היה לה לולא הייתה מועלית.

90. שלישית, הנתבע הסיר את הפרסום מכל המדיות לאחר שהתובע פנה אליו לראשונה, התנצל, והביע נכונות להתנצל בפומבי בדרך ובאופן שיבחר התובע ומהלך זה לא הושלם רק בשל חוסר שיתוף פעולה מצד התובע. גם שיקול זה פועל להפחתה משמעותית של הפיצוי לפי סעיף 22(3).

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוראל

91. רביעית, ההקלות בחוק הגנת הפרטיות אינן ממצות ויש שיקולים נוספים שנוגעים לפסיקת הפיצוי. פסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק אינה נעשית בחלל הריק אלא נגזרת ממידת הפגיעה בפרטיות שנגרמה לתובע בפועל. בע"א 8954/11 פלוני נ' פלוני, פ"ד סו(3) 691, 761 (2014) קבע בית המשפט העליון מבחנים לבירור מידת הפגיעה: (1) המיקום הגיאוגרפי של הפגיעה בזכות – בליבתה (פרטים אינטימיים על חיי הפרט) או בשוליה (פרטים השייכים למרחב החיצוני והגלוי של חיו); (2) טיב מערכת היחסים וחובות האמון בין הצדדים; (3) ציבוריותה או פרטיותה של הדמות; (4) אופן הפרסום; (5) הדרך בה הגיע המידע לידיעת המפרסם; (6) התנהלות האדם בנוגע לפגיעה בפרטיותו עובר לפרסום; (7) הפגיעה, אם היא חד-פעמית או הולכת ונמשכת.

92. בענייננו הפרסום לא כלל מידע אינטימי או כזה שלא היה גלוי ערב הפרסום; העובדה שהנתבע לא הפר חובת אמון או סודיות כלפי התובע; העובדה שהנתבע נחשף לסרטון ברשת חברתית ואז פרסם את הדברים באופן דומה גם כן ברשת חברתית; העובדה שהפרסום הוסר מיד עם הפנייה הראשונה וכיום אין לו זכר באינטרנט. נסיבות אלו כולן מטות את הכף שלא להחמיר בפסיקת הפיצוי.

93. עיון בפסיקה מעלה שבתי המשפט נוהגים לפסוק פיצוי מתון בנסיבות דומות. בתביעה שהוגשה על סך 20,000 ש"ח בגין פגיעה בפרטיות של אישה שתמונתה הולכת בשוק מחנה יהודה שולבה בספר קולינרי על ירושלים ללא הסכמתה פסק בית המשפט פיצוי על סך 6,000 ש"ח. בקביעת הפיצוי התייחס בית המשפט לכך שהתמונה לא ביזתה את התובעת ושהנתבעת הדפיסה מהדורה חדשה ללא התמונה (תא"מ (שלום י-ם) 28555-01-12 לוי נ' פ.ש. מורותום פיתוח שיווקי בע"מ (2.7.2012)). במקרה אחר פסק בית המשפט פיצוי בסך 9,000 ש"ח לאישה שתמונה מעמוד הפייסבוק שלה הופיעה באתר המשווק קורסים ללימוד אנגלית (עניין אלון). בתביעה שהגישה אישה צעירה נגד מועדון שחילק עלוני פרסום ובהם תמונה שלה מבלה במועדון כשפלג גופה העליון מכוסה חזייה בלבד פסק בית המשפט פיצוי על סך 15,000 ש"ח (ת"א (שלום ב"ש) 1096/06 פז נ' ניו אנפלאגד בע"מ (19.11.2006)). בית מלון שפרסם באתר האינטרנט שלו תמונה של שתי נשים רוחצות בג'קוזי מבלי שהן נתנו לכך את הסכמתן חויב לשלם פיצוי בסך 10,000 ש"ח לכל אחת (ת"א (שלום ת"א) 32631/07 ליאת נ' אמריקנה אינס ישראל בע"מ (21.6.2009)). עבור אישה שמצאה את תמונתה שועדת במסעדה כשפיה מלא באוכל מתנוססת על גבי אוטובוסים כחלק מפרסומת לאותה המסעדה, פסק בית המשפט פיצויים בסך 15,000 ש"ח בגין פגיעה בפרטיות לצד 5,000 ש"ח מכוח עשיית עושר (ת"א (שלום ב"ש) 23288-03-12 א"ד נ' אחים נטע בע"מ (14.10.2018)). במקרה אחד התייחס בית המשפט לעובדה שאחד המצולמים היה קטין ופסק פיצויים על סך 13,500 ש"ח לצד הוצאות (עניין סגל). במקרה אחר בית המשפט התייחס לכך שהמצולמת הייתה קטינה, שהפרסום הציג אותה באופן מיני ומבזה ולכך שהפרסום הפר התחייבויות חוזיות שנעשה כלפיה ופסק לה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

פיצוי על סך 30,000 ש"ח, לצד פיצויים על סך 15,000 ו-7,500 ש"ח מנתבעים אחרים שהיו מעורבים בפרשה (ת"א (שלום חי) 1696-02-11 א"מ נ' סוכנות HH.MODELS בבעלות מסיקה חן ושות' (18.11.2014)).

94. בשני מקרים פסק בית המשפט פיצוי ללא הוכחת נזק קרוב לתקרת הסכום המרבי עבור גגיעה בפרטיות ללא כוונה לפגוע. במקרה אחד אישה שהצטלמה באופן פרטי כשהייתה בהריון גילתה כי הצלמות עשו שימוש בתמונתה לשימושים שונים. מדובר היה בתמונה חושפנית שלא תאמה את אורח חייה המסורתי של התובעת ובית המשפט פסק לה פיצויים על סך 40,000 ש"ח בגין פרסום התמונה בתערוכה פתוחה בקניון איילון ו-20,000 ש"ח עבור כל פרסום של התמונה כחלק מקולאז' תמונות שנתלה במרפאות נשים (ת"א (שלום ת"א) 39123-12-10 ש"ז נ' ארד (30.6.2013)). במקרה אחר כתבת הצרכנות מעיין פרתי תבעה את רשת מקדונלד'ס בעקבות פרסומים שכללו משחק מילים עם שם משפחתה לפרסום מוצרי גלידה מסדרת Party. בית המשפט התייחס לכך שהתובעת היא עיתונאית המסקרת בין היתר את הנתבעת ואת המתחרות שלה, ושמיסה זו היא נמנעת באופן עקבי מהשתתפות בפעילות מסחרית כעניין של אתיקה מקצועית ופסק לה פיצויים על סך 40,000 ש"ח (עניין פרתי).

95. בשים לב למגמה בפסיקה ולהבדלים בין נסיבות המקרה שלפניי והמקרים שבהם נפסקו פיצויים על הצד הגבוה, לאחר ששקלתי את השיקולים הצריכים לעניין, סך של 6,000 ש"ח כפיצוי נראה סביר בנסיבות העניין.

96. בשים לב לסכום הפיצוי, ולנוכח הכרעתי ביחס להוצאות המשפט שתובא להלן, מתייתר הצורך לדון בשאלה אם יש מקום להפחית את הפיצוי גם לפי סעיף 65 לפקודת הנזיקין המתיר לבית המשפט לעשות כן כשהוא סבור שהתנהגות הנתבע היא "מקור הרעה" שהביאה לאשמו של הנתבע. כשלעצמי, ומבלי להכריע בדבר, אני נוטה לדעה שהתשובה לכך שלילית. בהקשר זה אציין כי קביעה הרואה בהשתתפות התובע בתוכנית ריאליטי שמתירה להשתמש בדמותו לצרכים מסחריים ללא הסכמתו, באופן המשליך על אשמת הנתבע (להבדיל למשל רק מהפחתת האחריות לנזק, כמו שנעשה במקרים של אשם תורם), היא בעייתית.

97. לפני סיום אבקש להוסיף הערה קצרה שתבהיר מדוע לא נדונה שאלת זכאותו של התובע לפיצויי השבה מכוח דיני עשיית עושר ולא במשפט. בעניין מקדונלד הכיר בית המשפט לראשונה ב"זכות לפרסום" וקבע כי נפגעה זכותו הכלכלית של אריאל מקדונלד לעשות שימוש בשמו באופן המקים לו עילת תביעה בדיני עשיית עושר ולא במשפט (אף שבנסיבות המקרה הייחודיות ניתן לרשת מקדונלד'ס פטור מהשבה). בעניינינו לא היה מקום לדון בעילת עשיית עושר לא במשפט, ראשית משום שהתובע לא טען לכך במישור המשפטי ושנית, וכאן העיקר, משום שהתובע לא טען

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

כי נגרם לו נזק כלכלי וממילא לא הראה שנגרם לו נזק כזה, לא כל שכן באופן שאפשר יהיה לאמוד אותו. על כן, משבחר התובע לפסוע בנתיב של תביעה בגין פגיעה בפרטיות, מיקד את טענותיו בעוגמת הנפש שגרם לו הפרסום ולא ברווח כלשהו שנגזל ממנו, ואף הבהיר בסיכומיו שהוא דבק בדרך זו, לא היה מקום להסיט את הדיון.

הוצאות המשפט

98. עסקינן בתביעת לשון הרע ופגיעה בפרטיות שהוגשה במקור על סך של 150,000 ש"ח בעילות חלופיות אך בגין אותו מעשה. עילת לשון הרע נדחתה לאחר דיון משפטי מעמיק, ואילו עילת הפגיעה בפרטיות התקבלה בחלקה הקטן: נפסק פיצוי בסך של 6,000 ש"ח – 4% מהסכום הכולל שנתבע. התביעה הרבה יותר נדחתה משהתקבלה. סקירת הפסיקה דלעיל מעלה שסכום הפיצוי שנתבע אינו מידתי בשום דרך ואופן לסכומי פיצוי שנפסקים בנסיבות דומות. ולראיה: כשהתובע פנה לנתבע הוא דרש פיצוי בסך של 50,000 ש"ח. לא ברור על שום מה תבע 150,000 ש"ח שכן הנזק לאחר הפניה רק פחת, משהנתבע הסכים להתנצל והסיר את הפרסום מיד.

99. בנסיבות מסוג זה, כשאין מדובר בתביעה עקרונית, שיקולי מדיניות משפטית מטים את הכף לחייב תובע שתביעתו נדחתה ברובה המכריע לשלם הוצאות לנתבע. אני מעמיד את סכום ההוצאות על סך של 10,000 ש"ח. סכום זה אינו ממצה את הדין עם התובע מאחר שההוצאות שהיה מקום לפסוק לזכות הנתבע בגין דחיית הרוב המכריע של תביעה על סך של 150,000 ש"ח שנוהלה כדבעי עד תום הן במצב הרגיל גבוהות יותר.

100. טוב היה עושה התובע אם היה מגיש תביעה קטנה, ללא ייצוג, ותובע סכום מידתי בשים לב לנזק הממשי שנגרם לו ולסכומים הנפסקים בכגון דא. כך היה זוכה להיטיב את נזקו בלא לגרור את הנתבע להוצאות גבוהות ולא מידתיות. כך היה ניתן משקל הולם לעיקרון המידתיות המעוגן בתקנה 2 לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018, ולאינטרס הציבור בניצול יעיל ומידתי של משאבי השיפוט המוגבלים בראי תקנה 5 לאותן תקנות. לשיקולים חשובים אלה יש מקום לתת משקל במישור התוצאה.

101. פועל יוצא מן האמור הוא שהתביעה למעשה נדחתה, והתובע הוא זה שישלם לנתבע הוצאות משפט (השוו לעניין זנו שאוזכר לעיל. ערעור על פסק הדין נמשך בהסכמה: ע"א (מחוזי ת"א) 4915-05-26 זנו נ' בית האופרה (20.7.2026)).

102. לא מצאתי מקום ליחס משקל לטענת הנתבע בשלהי סיכומיו בקשר לאירועים דיוניים קודמים בתיק, שאינם משפיעים על התוצאה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 14908-12-24 טרומן נ' מוריאל

סוף דבר

103. מכל המקובץ לעיל, ובמישור התוצאה, התביעה נדחית.

לאחר קיזוז סכום הפיצוי שנפסק לזכות התובע עם סכום ההוצאות שנפסק לחובתו, התובע ישלם לנתבע סך של 4,000 ש"ח.

הסכום ישולם תוך 30 יום שאם לא כן יישא דמי פיגורים כדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתל אביב תוך 60 יום ממועד המצאת פסק הדין.

ניתן היום, ג' בתשרי התשפ"ז, 14 בספטמבר 2026, בהעדר הצדדים.

טל חבקין, שופט, סגן הנשיאה